

Varga Imre

(Mór, 1957 –)

A védés időpontja: 2005

PhD-értekezés címe: A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni megelőzési és védekezési tevékenység rendszere.

Tudományos vezető: dr. Halász László nyá. mk. ezredes, a hadtudomány doktora.

Tudományos eredmények:

- a) A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni megelőzési és védekezési tevékenység egységes rendszerbe foglalását és a tevékenységek optimalizálására tett ajánlásokat.
- b) A külső és a belső védelmi tervezési feladatok közötti együttműködési modellt és a külső védelmi tervek korszerűsítésére kialakított konkrét irányelveket.
- c) A súlyos ipari balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó egyes lakosság-védelmi feladatok hatékony végrehajtására készült ajánlásokat.
- d) A mentési rendszer EU konform átalakítására kidolgozott ajánlásokat a rendszer működtetésében részt vevő szervezetek erőinek és eszközeinek fejlesztésére.

Hivatalos bírálók:

dr. *Földi László* mk. őrnagy, PhD (katonai műszaki tudományok),

dr. *Lévai Zoltán* mk. ezredes, PhD (katonai műszaki tudományok).

Bírálóbizottság:

Elnök: dr. *Solymosi József* nyá. mk. ezredes, a hadtudomány doktora.

Titkár: dr. *Vincze Árpád* PhD (kémia tudomány.)

Tagok: dr. *Huszár András* r. o. ezredes, PhD (hadtudomány),

dr. *Szakál Béla* nyá. pv. ezredes, PhD (hadtudomány),

dr. *Üveges László* pv. ezredes, PhD (hadtudomány).

PhD-értekezés tartalma:

Bevezetés

A téma aktualitásának értékelése

A téma körülhatárolása

A kutatásom főbb célkitűzései

Kutatási módszerek

1. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni megelőzési tevékenység szabályozásának rendszere az EU tagállamokban

1.1. Az EU tagországok intézményrendszerének működése

Az illetékes hatóságok helye és szerepe az államigazgatás hierarchiájában

1.2. Az ipari balesetekkel foglalkozó meghatározó nemzetközi szervezetek

1.2.1. Nemzetközi fórumrendszer

1.2.2. Helsinkai Egyezmény

1.2.3. Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóság

1.2.4. Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD)

1.3. Az Irányelv nemzetközi bevezetése

1.3.1. A SEVESO II. Irányelv bevezetése az EU országokban

1.3.2. Hollandia

1.3.3. Dánia

1.3.4. Az újonnan csatlakozó országok

1.3.5. Anomáliák az Irányelv végrehajtásával kapcsolatban

1.4. Az Irányelv módosításának főbb területei

1.4.1. A tárgyi hatály kiterjesztése és pontosítása

1.4.1.1. A rákkeltő és a környezetre veszélyes anyagok

1.4.1.2. A bányászati tevékenységgel kapcsolatos tárolási és üzemeltetési tevékenység

1.4.1.3. A pirotechnikai anyagok gyártása és tárolása

1.4.1.4. Az ammónium-nitrát és a nitrát alapú műtrágyák tárolása

1.4.2. Az Irányelv egyes rendelkezéseinek pontosítása

- 1.5. Az ipari balesetek országhatáron túli hatásairól szóló Helsinki Egyezményrel összefüggő feladatok
 - 1.5.1. A Helsinki Egyezmény létrejöttének körülményei
 - 1.5.2. Az Egyezmény fő célkitűzései
 - 1.5.3. Az Egyezmény végrehajtó szervezetei, hatásköreik és a beszámoltatás rendje
 - 1.5.4. Az Egyezmény hatálya
 - 1.5.5. Kötelezettségek, általános feladatok
 - 1.5.6. Az Egyezmény és a kétoldalú katasztrófavédelmi megállapodások
 - 1.5.7. A szabályozás továbbfejlesztése, szigorítása
- 1.6. Következtetések
 - 1.6.1. Az EU intézmény rendszerének működése vonatkozásában
 - 1.6.2. A nemzetközi fórumrendszer vonatkozásában
 - 1.6.3. A Seveso II. EU Irányelv módosítása vonatkozásában
 - 1.6.4. A Helsinki Egyezmény vonatkozásában
2. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni megelőzési tevékenység szabályozásának rendszere a Magyar Köztársaságban
 - 2.1. A Seveso II. EU Irányelv hazai bevezetésének végrehajtása
 - 2.1.1. Jogharmonizáció
 - 2.1.2. Felkészítés, intézményfejlesztés
 - 2.2. A hazai szabályozásban meghatározott feladatok
 - 2.2.1. Biztonsági dokumentáció készítése
 - 2.2.1.1. Biztonsági jelentés
 - 2.2.1.2. Biztonsági elemzés
 - 2.2.2. Katasztrófavédelmi feladatok
 - 2.2.2.1. Védelmi tervezés
 - 2.2.2.2. Lakossági tájékoztatás, a nyilvánosság biztosítása
 - 2.3. További hatósági feladatok
 - 2.3.1. Településrendezési tervezés
 - 2.3.2. Jelentés súlyos balesetokról
 - 2.3.3. A veszélyes ipari üzemek nyilvántartása
 - 2.4. A hatósági rendszer működtetése
 - 2.4.1. Engedélyezési tevékenység
 - 2.4.2. Felügyeleti tevékenység
 - 2.4.2.1. Veszélyes ipari üzemek esetében
 - 2.4.2.2. Önkormányzatok esetében
 - 2.5. A szabályozásban közreműködők feladatai
 - 2.5.1. Területi szintű feladatok
 - 2.5.2. Helyi szintű feladatok
 - 2.5.3. A polgármester feladatai
 - 2.6. A Seveso II. EU Irányelv hazai bevezetésének tapasztalatai
 - 2.6.1. Bejelentkezés
 - 2.6.2. Jogszabály módosítás
 - 2.6.3. A biztonsági dokumentációk felülvizsgálata
 - 2.6.3.1. Üzemeltetői oldal
 - 2.6.3.2. Hatósági oldal
 - 2.7. A Seveso II. EU Irányelv hazai működési struktúrájának vizsgálata, átalakításának főbb irányai a közigazgatási reform tükrében
 - 2.8. Következtetések
 - 2.8.1. A jelenlegi működési modell vonatkozásában
 - 2.8.2. A tervezett új közigazgatási modell vonatkozásában
3. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezési tevékenység rendszerbe foglalása
 - 3.1. A súlyos ipari balesetek elleni védekezési tevékenység irányítási modellje

- 3.1.1. Jogi szabályozás
- 3.1.2. A védekezési tevékenység irányítása
- 3.1.3. Kormányzati Koordinációs Bizottság
- 3.2. A súlyos ipari balesetek elleni védekezés szervezeti modellje
 - 3.2.1. Általános védekezési struktúra
 - 3.2.2. A súlyos ipari balesetek elleni védekezésben résztvevő állami és önkormányzati szervek
- 3.3. A külső védelmi tervezés
 - 3.3.1. Külső védelmi tervezéssel kapcsolatos általános rendelkezések
 - 3.3.2. A külső védelmi terv kidolgozásának stratégiája
 - 3.3.3. A külső védelmi tervek felülvizsgálata
 - 3.3.4. A külső védelmi tervek kidolgozásának tapasztalatai
 - 3.3.5. A külső védelmi tervek kapcsolódása a már meglévő veszély elhárítási terv rendszerhez
 - 3.3.6. A külső védelmi terv és a települések polgári védelmi besorolása
- 3.4. A belső és külső védelmi tervek egymásra épülése
- 3.5. Következtetések
 - 3.5.1. A védekezés irányítási modelljének vonatkozásában
 - 3.5.2. A külső védelmi tervek átdolgozásának fő szakmai szempontjai vonatkozásában
 - 3.5.3. A külső és belső védelmi tervekben foglalt feladatok összehangolása vonatkozásában
 - 3.5.4. A települések polgári védelmi besorolása vonatkozásában
- 4. A súlyos ipari balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó lakosságvédelmi és mentési feladatok
 - 4.1. A súlyos ipari balesetek elleni védelem alapvető módjai és kiegészítő tényezői
 - 4.1.1. A lakosságvédelmi módszerek csoportosítása
 - 4.1.2. A védelem alapvető módszerei
 - 4.2. A lakosságvédelmi intézkedések elemzése
 - 4.2.1. A lakosság riasztása
 - 4.2.1.1. A riasztás technikai eszközei
 - 4.2.1.2. EU tagországi gyakorlat, hazai követelmények
 - 4.2.2. A lakosság tájékoztatása
 - 4.2.3. Elzárkóztatás
 - 4.2.4. Kitelepítés, kimenekítés
 - 4.2.5. Egyéni védőeszköz alkalmazása
 - 4.2.5.1. Uniós gyakorlat
 - 4.2.5.2. Hazai gyakorlat és a középtávú fejlesztési irányok
 - 4.2.5.3. Az egyéni védőeszközökkel összefüggő újszerű tervezési elvek
 - 4.2.6. Vegyi felderítés
 - 4.2.7. Mentésítés
 - 4.3. A kárelhárítás szervezeti és technikai rendszere
 - 4.3.1. EU-kitekintés
 - 4.3.2. A mentés általános hazai rendszere
 - 4.3.3. A költségviselés EU tagországi és hazai gyakorlata
 - 4.4. Következtetések
 - 4.4.1. A lakosság riasztásának vonatkozásában
 - 4.4.2. A távolsági és helyi védelem vonatkozásában
 - 4.4.3. Az egyéni védőeszköz ellátás vonatkozásában
 - 4.4.4. A mentés vonatkozásában
 - 4.4.5. Költségviselés rendjének vonatkozásában
- A kutatómunka összegzése
- Összegzett következtetések
- Új tudományos eredmények
- Az értekezés ajánlásai
- Mellékletek